

MOKOMASIS EUROPOS PARLAMENTAS
NACIONALINĖ SESIJA 2019
KOMITETŲ TEMOS

Vidaus rinka ir vartotojų apsauga (IMCO)

Rezoliucija dėl šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės. Išaugus teroro išpuolių skaičiui, ES institucijos ėmėsi stiprinti šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolę. Priemonės apėmė šaunamųjų ginklų atsekamumo gerinimą, draudimą civiliams disponuoti pusiau automatiniais ginklais, griežtesnę imitacinių ginklų kontrolę. Manoma, kad apribotas šaunamųjų ginklų prieinamumas padėtų sumažinti ginkluotų išpuolių tikimybę, pavojų žmonių saugumui ir viešajai tvarkai. Kita vertus, valstybės gynimas pavojaus atveju – konstitucinė piliečių teisė ir pareiga, o ginklą mokantys valdyti bei atsakingai panaudoti civiliai gali būti papildomas gynybos potencialas. Po kruvinių atakų viešojoje erdvėje netrūkdavo svarstymų, jog apsiginklavę bei ginklą laiku panaudoję civiliai būtų padėję išvengti bent jau dalies aukų. Ar liberali disponavimo šaunamaisiais ginklais tvarka padidintų teroro išpuolių bei agresijos galimybę? Ar ginkluotas žmogus – potenciali grėsmė visuomenei? O gal šaunamojo ginklo turėjimas – galimybė apsiginti pačiam bei apginti kitus? Ką daryti, kad būtų užtikrintas piliečių saugumas, tačiau kartu išsaugota piliečio teisė gintis?

Vystymosi komitetas (DEVE)

Rezoliucija dėl Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo ES. Siekdama užtikrinti darnų valstybių vystymąsi, 2015 m. JTO patvirtino 17 Darnaus vystymosi tikslų. Kiekvienas iš šių tikslų turi atskirą sąrašą uždavinių (iš viso 169), kurių įgyvendinimui matuoti siūlomi įvairūs rodikliai (iš viso 232). Tikslų įgyvendinimui įsipareigojusios visos JTO narės valstybės. Pirmas žingsnis to link - uždavinių ir indikatorių lokalizavimas. Tai reiškia, jog DVT yra pritaikomi šalies kontekstui ir įtraukiami į nacionalinius teisės aktus bei strateginius dokumentus, jiems įgyvendinti sukuriama planas ir biudžeto skirstymas bei aktyviai ieškoma partnerių visuose sektoriuose šiam tikslui realizuoti. Visi DVT yra glaudžiai susiję vienas su kitu, tad jų įgyvendinimas yra paremtas tarpsektorinių sprendimų radimu. Kaip įtraukti DVT į šalių narių nacionalines strategijas siekiant sėkmingo lokalizavimo? Ar tam, kad ES valstybėse narėse būtų efektyviai įgyvendinti DVT, tokia strategija turėtų būti sukurta visos Sąjungos mastu? Kaip šią strategiją turėtų įgyvendinti ES institucijos?

Saugumo ir gynybos komitetas (SEDE)

Rezoliucija dėl branduolinės energetikos saugumo ES kaimynystėje. Branduolinė energija yra mažai anglies dioksido išskirianti iškastinio kuro alternatyva ir sudaro beveik 30 proc. visos ES pagaminamos elektros energijos. Tačiau dėl 1986 m. įvykusios Černobylio katastrofos, o 2011 m. – nelaimės Fukušimoje, Japonijoje, branduolinę energiją pradėta vertinti prieštaringai. ES teisės aktais siekiama gerinti branduolinių elektrinių saugos standartus ir užtikrinti, kad branduolinės atliekos būtų saugiai apdorojamos ir laidojamos. Tačiau šie teisės aktai negalioja ES kaimynystėje esančioms valstybėms. Baltarusijoje statoma Astravo atominė elektrinė kelia

galimą grėsmę ES valstybėms narėms, ypač esančioms pasienyje. Kaip ES galėtų siekti, kad būtų užtikrinti aukšti branduolinės saugos standartai visame pasaulyje, o ypač jos kaimynystėje? Kaip ES užtikrinti, kad Baltarusija visapusiškai laikysis tarptautinių branduolinio ir aplinkosauginio saugumo standartų, o Astravo branduolinė jėgainė nekels grėsmės ES piliečiams?

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas (ENVI)

Rezoliucija dėl nepasitikėjimo skiepais ir sumažėjusio pasiskiepijusių žmonių skaičiaus Europoje. Raupai, poliomielitas, tymai, kiaulytė, vėjaraupiai – tai tik keletas ligų, kurioms skiepai gali užkirsti kelią. Iki 1960 m., kuomet buvo pradėti naudoti skiepai, nuo tymų kasmet mirdavo apie 2,6 mln. žmonių. 2016 m. ši liga pasiglemžė 89 780 gyvybių, o tai yra mažiausias mirčių nuo tymų infekcijos skaičius iki šiol. Nors skiepijimas ir toliau yra viena iš svarbiausių visuomenės sveikatos užtikrinimo priemonių, besiskiepijančių žmonių skaičius Europos Sąjungoje mažėja. Žmonės vengia bei atsisako skiepytis manydami, kad tai neturi didelės reikšmės bei baimindamiesi pavojingų šalutinių poveikių. 2017 m. ES buvo pranešta apie 14 451 susirgimų atvejų, tai yra tris kartus daugiau nei 2016 m. (4 643). Kaip užtikrinti vienodą prieigą prie skiepų visiems ES piliečiams? Ar ES turėtų užtikrinti vienodą skiepų aprėptį visoje Europoje ir sumažinti sveikatos priežiūros skirtumus?

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas (EMPL)

Rezoliucija dėl socialinių iššūkių kylančių dėl robotizacijos ir dirbtinio intelekto plėtros Europos Sąjungoje. Kiekvienais metais robotizacijos lygiui visame pasaulyje, o tuo pačiu ir visoje Europos Sąjungoje, vis didėjant, bus sukurta daug naujų darbo vietų, kitos išnyks, o dauguma bus pertvarkytos. Dirbtinio intelekto valdomos mašinos, pacientus ligoninėse pasitinkantys robotai - tik keletas naujojo reiškinių pavyzdžių. Dėl to kyla vis daugiau baimių dėl darbų, kurie išnyks juose žmones pakeičiant robotais ir dėl to kylančių socialinių įtampų. Kokių veiksmų turėtų imtis Europos Sąjunga, kad užtikrintų tolimesnę inovacijų plėtrą, bet tuo pačiu ir apsaugotų nuo galimo neigiamo socialinio poveikio? Kaip valstybės narės turėtų modernizuoti savo švietimo ir mokymo sistemas ir padėti asmenims prisitaikyti prie pokyčių darbo rinkoje bei užtikrinti reikiamų skaitmeninių įgūdžių formavimąsi?

Committee on Foreign Affairs (AFET)

Resolution on EU relations with China. The European Union and China have committed to a comprehensive strategic partnership and have been main trading partners for years. Yet, there is a growing appreciation in Europe that the balance of challenges and opportunities China presents has shifted. EU-China relations are increasingly affected by growing Sino-United States strategic competition. The EU Member States have different interests and perceptions, which third countries may easily exploit for their own gains. China is also a technological leader increasing EU's vulnerability, e.g. with recent allegations that 5G equipment may have embedded backdoors that would allow Chinese manufacturers and authorities to have unauthorised access to private and personal data and telecommunications in the EU. How should the EU approach China: as a trading partner or a competitor? Should the EU come forward with a unified response to China-led initiatives? How should the EU ensure its security from third countries?

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE)

Rezoliucija dėl kovos su dezinformacija ir ES informacinės aplinkos apsaugos. Šiame informacijos globalizacijos amžiuje, dažnai laimi ne karinės pajėgos, o informaciniai naratyvai. 2016 m. Jungtinių Valstijų prezidento rinkimuose, referendume dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos, 2017 m. Prancūzijos prezidento rinkimuose pastebėtas galimas trečiųjų šalių kišimasis skleidžiant dezinformaciją ir melagingas naujienas. Žodžio laisvė ir žiniasklaidos pliuralizmas yra kertiniai atsparių demokratiškos visuomenės akmenys ir geriausiai užtikrina saugiklius prieš dezinformaciją ir priešišką propagandą. Tačiau bet kokios investicijos į kovą su dezinformacija ir į piliečių gebėjimus užima laiko. Kokių technologinių, ekonominių ir kitų priemonių reikėtų imtis, norint apsaugoti informacinę erdvę ir įveikti dezinformacijos iššūkius? Kaip neutralizuoti prieš ES nukreiptą trečiųjų šalių propagandą bet tuo pačiu užtikrinti, kad šios priemonės netaps cenzūra?